

## Guder og gaver

Så længe mennesker har troet på guder, har man også ofret til dem. Det vil sige, at man har givet guderne gaver. Men man har også forventet at få noget til gengæld. Det kan fx være beskyttelse under en krig, eller en god høst, så der vil være mad nok til familien hele vinteren.

Man kan fx både give et offer inden høsten og håbe, at guden så sikrer den gode høst. Men man kan også ofre efter høsten og dermed sige tak til guden for den gode høst!

På denne måde er det religiøse offer en slags byttehandel. Mennesket giver noget til guden, og guden giver til gengæld også noget til mennesket. Men fordi guderne tilhører en anden verden, er der ingen garanti for, at mennesket opnår noget. Mennesket kan kun håbe og tro på, at når det bringer sit offer, så vil guden tage imod det og gøre gengæld.

Man kalder det at ofre for en kultisk handling. Det betyder, at der bliver skabt en kontakt mellem menneskets verden og gudernes verden. Men denne kontakt kan ikke skabes hvor som helst eller når som helst. Den kræver fx at den som ofrer siger nogle særlige ord eller har noget særligt tøj på, eller at det foregår på bestemte tidspunkter eller steder.

Fordi man har fundet våben, smykker og henrettede mennesker i moser, mener historikere, at netop moser tidligere blev set som portaler mellem denne verden og gudernes verden. Det var altså steder, hvor guderne kunne tage imod deres gaver.

Et typisk offer til guderne ville tidligere være fx korn, dyr eller våben. Men det ultimative offer var en menneskeofring. Det vil sige, at man dræbte et menneske og gav det til guderne. Tanken bag dette var, at jo mere kostbart et offer var, jo større chance var der for, at guderne ville lytte. Og et menneskes liv er det mest kostbare, der findes. Om nødvendigt måtte man ofre et menneske for at alle andre kunne overleve.

Da kristendommen kom til Danmark, blev menneskeofringer forbudt. Kristendommen vender nemlig den almindelige offertanke om. Kristne skal ikke ofre til deres Gud. I stedet ofrer den kristne gud sig selv, for menneskets skyld. Det er den fortælling, man kan læse i Det Nye Testamente, om Jesus der bliver slået ihjel og dør. Han påtager sig skylden for alt det forkerte, som mennesker har gjort. Fremover er der ifølge kristendommen ikke brug for flere ofringer, for der er oprettet en ny pagt mellem Gud og mennesker.

Denne nye pagt bliver kristne mindet om, når de undervejs i gudstjenesten spiser sammen. Det kaldes nadver og er et måltidsfællesskab, som Jesus satte i stedet for at ofre.

Nadveren er en gentagelse af det måltid, som Jesus ifølge Det nye Testamente spiste sammen med sine disciple Skærtorsdag aften, før han blev taget til fange og korsfæstet. Her fortalte han, at han snart skulle dø, men at de fremover skulle mindes ham ved at spise sammen. Derefter brød han et brød og delte det rundt til disciplene, mens han sagde, at det var hans krop, som de hermed spiste. Bagefter tog han vinen og sagde, at det var hans blod, og han delte den rundt, så de kunne drikke den. Til sidst sagde han, at de fremover skulle mødes og gøre det samme for at mindes ham og det, som han havde lært og gjort for dem.

Nadveren har lige siden været en fast del af den kristne gudstjeneste.